

Høringssvar

Løbenummer 14-R-4 – Natur-, teknik- og miljøudvalget

Forslag 14-R-4: Ændret serviceniveau for rengøring i kommunale bygninger, der anvendes af borgere og foreninger

Jeg ønsker hermed at fremsætte en indsigelse mod forslaget om, at frivillige fremover skal varetage rengøringsopgaver på tre aktivitetscentre.

Samarbejds-mæssige konsekvenser

De pågældende aktivitetscentre er primært hjemsted for frivillige ældreaktiviteter jf. §79 i Serviceloven, og hermed også den nye ældrelov samt foreningsaktiviteter fra bl.a. Ældresagen, Pensionistforeningen m.fl. De frivillige, der er tilknyttet centrene, yder en frivillig indsats, som er karakteriseret ved socialt engagement og medmenneskelig støtte – ikke som erstatning for kommunale driftsopgaver.

Serviceloven § 79 er relevant for frivillige, da den giver kommuner mulighed for at støtte generelle aktiviteter med aktiverende og forebyggende sigte, såsom holdaktiviteter og fællesskaber. Den nye ældrelov, der trådte i kraft 1. juli 2025, bygger videre på denne mulighed ved at fokusere på selvbestemmelse, livskvalitet og et tæt samspil med civilsamfundet, herunder frivillige.

Forslaget i omstillingskataloget rejser væsentlige spørgsmål. Det er min opfattelse at **kommunen ikke kan bruge ældre frivillige til faste driftsopgaver som rengøring**, da det strider mod både:

- **Servicelovens §79**
- **Ældrelovens nye rammer for frivillighed:** Ældreloven viderefører principperne om frivillighed, herunder at frivillige ikke må erstatte kommunale driftsopgaver.
 - I §6 i ældreloven fremgår det, at kommuner kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte – en funktion der minder om §79 i Serviceloven. §7 i ældreloven fastslår, at

kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige, men der er stadig tale om en frivillig indsats – ikke drift.

- **Aftaleteksten bag ældrereform**, som understreger, at frivillige ikke må pålægges forpligtelser, og at civilsamfundet skal inddrages med respekt for den ældres behov og frivillighedens karakter.

Rengøring er en fast driftsopgave, og når ældre frivillige pålægges sådanne opgaver, bevæger vi os ind i et område, hvor arbejdsgiveransvar og arbejdsmiljølovgivning kan komme i spil.

Dette er desuden i direkte modstrid med "**Aftale om samarbejdet mellem frivillige, ansatte og Syddjurs Kommune**" som tydeligt fastslår, at ansatte løser opgaver nedfældet i lovgivningen, mens frivillige yder en indsats, som ansatte ikke har mulighed for. Aftalen understreger, at frivillighed skal være fleksibel, lystbetonet og ubureaukratisk – ikke en erstatning for kommunal drift.

Risiko for svækkelse af frivillighedens fundament

Forslaget risikerer at underminere det frivillige engagement, som netop bygger på lyst, frihed og fællesskab. At pålægge rengøringsopgaver kan skabe utryghed og frafald, hvilket vil svække det sociale tilbud til ældre borgere. **Det strider mod intentionerne i både samarbejdsaftalen med frivillige og MED-aftalen**, som lægger vægt på respekt for roller og opgaver samt tryghed i samarbejdet mellem ansatte og frivillige. Med det store fokus på samarbejdet med civilsamfund og frivillige, som både er nævnt i Ældreloven, Sundhedsreformen samt i den kommende Folkesundhedslov, vil jeg gerne generelt henlede jeres opmærksom på vigtigheden i at styrke netop samarbejdet med frivillige – samt at der juridisk skal skelnes mellem *frivilligt arbejde* og *frivillig indsats*.

Stærk opfordring til genovervejelse

Jeg vil derfor stærkt opfordre til at trække forslaget tilbage og i stedet fastholde en tydelig og lovmedholdelig skelnen mellem frivillig indsats og kommunale driftsopgaver. Frivillighed skal styrkes og respekteres – ikke udnyttes.

Louise Morris Jones

Leder, Sundhedsafdelingen

Syddjurs Kommune